

VIKTIGARE LAGAR OCH FÖRORDNINGAR

INFÖR ÅRSSKIFTET
2012/2013

REGERINGSKANSLIET

VIKTIGARE LAGAR
OCH FÖRORDNINGA-

RINFÖR ÅRSSKIFTET
2012/2013

Skriften är producerad av Regeringskansliet, Information Rosenbad
Projektledare: Josef Salih
Formgivning: Blomquist Annonssbyrå
Tryck: Elanders Sverige AB, Box 518, 162 15 Vällingby
Inlagan är tryckt på Munken Lynx, 100 g och omslag på Munken Lynx, 240 g
Artikelnummer: IR 2012:002

Innehållsförteckning

Information om svensk lagstiftning	6
Inledning	7
Statsrådsberedningen.....	8
Arbetsmarknadsdepartementet.....	9
Uthyrning av arbetstagare	9
Behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	11
Könsneutrala försäkringar	11
Skyddet mot åldersdiskriminering utvidgas.....	12
Fler anhöriga ska omfattas av etableringslagen.....	12
Avskaffande av 30-dagarsfördröjningen vid utskrivning ur jobb- och utvecklingsgarantin samt jobbgarantin för ungdomar	13
Utvidgad målgrupp för instegs- och nystartsjobb	13
Finansdepartementet	14
Ökade möjligheter för kommuner och landsting att möta svängningar i konjunkturen	14
Ett nytt in house-undantag införs.....	14
Nya bestämmelser för de kommunala företagen	15
Extern delegation av kommunala upphandlingsbeslut	15
Bättre tillgång till kommunala föreskrifter	16
Effektivare ränteavdragsbegränsningar	16
Höjd värdegräns för skattefrihet för minnesgåvor	17
Sänkt bolagsskatt och sänkt expansionsfondsskatt	17
Höjt schablonavdrag vid uthyrning av bostäder.....	18
Sänkt fastighetsavgift för hyreshusenheter.....	18
Förenklade regler vid nedsättning av egenavgifter.....	19
Skattereduktion för läxhjälp	19
Sänkt skatt för pensionärer	20
Nya regler om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller	20

Nya faktureringsregler för mervärdesskatt.....	20
Nya mervärdesskatteregler för långtidsuthyrning av transportmedel	21
Ändrade krav för befrielse från fordonsskatt för bilar med bättre miljöegenskaper ..	21
Utökade möjligheter till transportkontroll av alkohol, tobak och energiprodukter	21
Framtida hantering av ekonomiska styrmedel för biodrivmedel	22
Sanktioner för otillåten blankning.....	22
Utökad nedsättning av fastighetsavgiften vid nybyggnation	23
Försvarsdepartementet	24
Justitiedepartementet	25
Ökad rättssäkerhet i samband med resning i brottmål	25
Stärkt skydd för barn i internationella situationer.....	26
Utvidgad krets av personer som är obehöriga att vara testamentsvittnen	26
Utbyte av uppgifter ur kriminalregister inom EU	28
Samverkan för att förebygga ungdomsbrottslighet	28
Slutande av avtal vid internationella köp av varor.....	29
Kulturdepartementet.....	30
Ändringar i radio- och tv-lagen.....	30
Nya förordningar om statsbidrag till det fria kulturlivet inom teater-, dans- och musikområdet samt till kulturella ändamål.....	30
Satsningen Skapande skola utvidgas ytterligare.....	31
Talboks- och punktskriftsbiblioteket blir Myndigheten för tillgängliga medier ...	31
Landsbygdsdepartementet	32
Nya regler om djurförsök	32
Miljödepartementet.....	33
Ändring av förordningen om handel med utsläppsätter inför handelsperioden 2013–2020	33
Sekretessen för djur- och växtarter	33
Utsläppsätter och geologisk lagring av koldioxid	35
Nya regler för industriutsläpp	35

Näringsdepartementet	37
NÄRINGSPOLITIK	
Ny lag om beredskapslagring av olja	37
TRANSPORTPOLITIK	
Effektivare planering av vägar och järnvägar	38
Genomförandet av det tredje körkortsdirektivet.....	39
Socialdepartementet	40
Socialförsäkringsförmåner för försäkrade vars rätt till aktivitetsersättning upphör på grund av att de fyller 30 år	40
Särskilt bidrag för tandvård till personer med vissa sjukdomar eller funktionsnedsättningar.....	42
Ändring i lagar om könstillhörighet, sterilisering och kastrering	42
Rätt för äldre att få bo tillsammans.....	42
Förenklade regler för bostadstillägg och efterlevandepension	43
Ny ordning för nationella vaccinationsprogram	43
Höjning av riksnormen för beräkning av försörjningsstöd.....	44
Ersättning på grund av övergrepp eller försummelser i samhällsvården av barn och unga	44
Stärkt stöd och skydd för barn och unga	45
Förlängd övergångsperiod för krav på kontrollansvariga enligt plan- och bygglagen	45
Avbetalning på skuld för lämnat underhållsstöd.....	46
Indexering av högstkostnads skydd på hälso- och sjukvårdsområdet	46
Möjlighet för egenföretagare att välja en karenstid på 1 dag i sjukförsäkringen.	46
Rätt till vilandeförklaring av aktivitetsersättning m.m.	47
Förstärkt bostadstillägg till ensamstående pensionärer	47
Höjd grundnivå inom föräldrapenning.....	48
Slopat krav på att lämna frånvarointyg för att få tillfällig föräldrapenning	48
Utbildningsdepartementet	49
Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet ersätter tre myndigheter	49
Utrikesdepartementet	50
Invest Sweden och Sveriges Exportråd slås ihop	50

Information om svensk lagstiftning

Lagrummet är den offentliga förvaltningens gemensamma webbplats för Svensk rättsinformation. Den innehåller länkar till de rättskällor som finns tillgängliga på Internet. Lagrummet länkar till rättsinformation hos regering, riksdag, domstolar samt statliga myndigheter. Webbplats: www.lagrummet.se

Lagstiftningsprocessen finns beskriven i avsnittet Så styrs Sverige på Regeringskansliets webbplats. Regeringskansliets webbplats: www.regeringen.se
Regeringskansliets rättsdatabaser: www.regeringen.se/rattsdatabaser
Sveriges riksdags webbplats: www.riksdagen.se

Inledning

Denna skrift innehåller ett urval av de viktigaste lagar och förordningar som trätt i kraft under andra halvåret 2012 eller en tid därefter.

Lagar och förordningar innehåller rättsregler som är bindande för enskilda. Lagar beslutas av riksdagen och förordningar beslutas av regeringen. Det handlar både om helt nya lagar och förordningar (grundförfattningar) och om ändringar i befintliga lagar och förordningar (ändringsförfattningar).

Oftast är det regeringen som föreslår en ny lag i en proposition till riksdagen. Efter förberedande arbete i något av riksdagens utskott fattar riksdagen beslut om den nya lagen. Därefter utfärdar regeringen lagen, vilket innebär att den publiceras och blir känd. Förordningar innehåller regler som regeringen får besluta om enligt grundlagen. Både lagar och förordningar publiceras i Svensk författningssamling (SFS). Varje lag och förordning ges ett unikt nummer i SFS.

Den som vill veta mer om propositioner, lagar och förordningar hittar informationen på www.lagrummet.se som är en webbplats för rättsinformation. Där går det att hitta en lag genom att till exempel skriva in lagens SFS-nummer. Exempelvis kommer man till den nya lagen om 1996 års Haagkonvention om man fyller 2012:318 i rutan för SFS-nr.

Statsrådsberedningen

Presschef Roberta Alenius (hos Fredrik Reinfeldt)

Tfn 08-405 49 04

Markus Friberg, Pressekreterare (hos Fredrik Reinfeldt)

Tfn 08-405 48 72

Daniel Valiollahi, Pressekreterare (hos Fredrik Reinfeldt)

Tfn 08-405 37 80

Pressekreterare Carl Lagerqvist (hos Birgitta Ohlsson)

Tfn 08-405 11 63

Statsrådsberedningen har inte några lagar eller förordningar som träder i kraft vid årsskiftet.

Arbetsmarknadsdepartementet

Pressekreterare Niklas Gillström (hos Hillevi Engström)

Tfn 072-520 66 33

Pressekreterare Lena Hallerby (hos Erik Ullenhag)

Tfn 0703-01 47 90

Regeringens arbetsmarknadspolitik inriktas på att få fler människor i arbete och minska riskerna för utanförskap. Regeringens ambition är att arbeta vidare med reformer som ytterligare ska stärka arbetslinjen och leda till ökad sysselsättning. En fungerande integration bygger på arbete och möjlighet till egen försörjning. Därför är regeringens arbetslinje också integrationspolitik.

Uthyrning av arbetstagare

Ny lag: Lag om uthyrning av arbetstagare

Ändringar: Lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet, lagen (1993:440) om privat arbetsförmedling och uthyrning av arbetskraft och lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:178 Lag om uthyrning av arbetstagare

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Regeringen har föreslagit en lag om uthyrning av arbetstagare. Den föreslagna lagstiftningen genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/104/EG av den 19 november 2008 om arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag.

Uthyrningslagen föreslås gälla arbetstagare som är anställda av bemanningsföretag i syfte att hyras ut till kundföretag för arbete under kundföretagets kontroll och ledning. Det föreslås bestämmelser som bland annat innebär att bemanningsföretaget ska tillförsäkra en sådan arbetstagare minst de grundläggande arbets- och anställningsvillkor som skulle ha gällt om han eller hon hade anställts direkt av kundföretaget för att utföra samma arbete. Det föreslås att undantag från kravet på likabehandling ska få göras genom kollektivavtal. Vidare föreslås ytterligare undantag från likabehandlingsprincipen, bland annat i fråga om lön. Det föreslås även bestämmelser som innebär ytterligare skyldigheter för bemanningsföretag och skyldigheter för kundföretag.

I lagen om utstationering av arbetstagare föreslås en bestämmelse som ger utökade möjligheter för arbetstagarorganisationer att vidta stridsåtgärder i syfte att genom kollektivavtal få till stånd en reglering av utstationerade utthyrdas arbetstagens arbets- och anställningsvillkor. Det föreslås också att vissa bestämmelser i uthyrningslagen görs tillämpliga på utstationerade utthyrdas arbetstagen.

Vidare föreslås ändringar i lagen om medbestämmande i arbetslivet och lagen om privat arbetsförmedling och uthyrning av arbetskraft.

Behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering

Ny lag: Lag om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:176 Behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering

Den nya lagen innehåller bestämmelser om behandling av personuppgifter vid Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU). Lagen ska tillämpas i sådan verksamhet hos IFAU som avser att främja stödja och genom forskning genomföra studier, uppföljningar och utvärderingar. Lagen innehåller bland annat bestämmelser om berättigade ändamål för personuppgiftsbehandlingen, vilka personuppgifter som får behandlas och hur uppgifterna får behandlas.

Könsneutrala försäkringar

Ändring: Diskrimineringslagen (2008:567)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:122 Diskriminering som har samband med kön i fråga om försäkringstjänster

SFS: 2012:483

Ikraftträdande: Den 21 december 2012

Ändringen innebär att det generella undantaget i diskrimineringslagen från förbudet mot diskriminering som har samband med kön vid tillhandahållande av försäkringstjänster tas bort. I stället införs ett särskilt förbud mot att ha olika försäkringspremier och ersättningar för kvinnor och män om skillnaderna grundas på beräkningar där kön använts som en faktor. Kravet på könsneutrala beräkningar ska gälla nya försäkringsavtal efter ikraftträdandet.

Skyddet mot åldersdiskriminering utvidgas

Ändring: Diskrimineringslagen (2008:567)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:159 Ett utvidgat skydd mot åldersdiskriminering

Riksdagen har antagit regeringens förslag som innebär att skyddet mot diskriminering på grund av ålder utvidgas på så sätt att sådan diskriminering förbjuds inom samhällsområdena varor, tjänster, bostäder, allmän sammankomst, offentlig tillställning, hälso- och sjukvård, socialtjänst, socialförsäkring, arbetslöshetsförsäkring, statligt studiestöd och offentlig anställning. Förbudet inom offentlig anställning gäller utan undantag. På de övriga samhällsområden som omfattas av ändringen undantas viss särbehandling på grund av ålder. Sådan särbehandling som har ett berättigat syfte är tillåten om särbehandlingen är lämplig och nödvändig för att nå syftet. Dessutom tillåts tillämpning av lagar som föreskriver viss ålder. För tillträde till serveringsställe för yrkesmässigt bedriven servering av alkoholdrycker för vilket näringsidkaren har serveringstillstånd är det tillåtet att tillämpa nedre åldersgränser. Vidare undantas tillhandahållande av försäkrings-tjänster helt från förbudet mot åldersdiskriminering.

Fler anhöriga ska omfattas av etableringslagen

Ändring: Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:26 Utvidgad målgrupp för etableringslagen

Ikraftträdande: Den 1 februari 2013

Regeringen har den 18 oktober 2012 överlämnat propositionen 2012/13:26 Utvidgad målgrupp för etableringslagen till riksdagen. I propositionen föreslås att fler anhöriga till flyktingar och andra skyddsbehövande än i dag ska omfattas av lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (etableringslagen). Ändringen innebär ett undantag från det villkor som föreskriver att den anhörige, för att omfattas av lagen, ska ha ansökt om uppehållstillstånd inom två år från det att anknytningspersonen först togs emot i en kommun. Tidsfristen föreslås inte gälla om den nyanlände har ansökt om uppehållstillstånd senast den 31 december 2013 och den person som den nyanlände har anknytning till först togs emot i en kommun efter den 31 december 2008.

Avskaffande av 30-dagarsfördröjningen vid utskrivning ur jobb- och utvecklingsgarantin samt jobbgarantin för ungdomar

Ändringar: Förordning (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin och förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar

SFS: 2012:608 och 2012:609

Ikraftträdande: Den 15 november 2012

Ändringarna innebär att Arbetsförmedlingen inte längre ska avvakta i 30 dagar med utskrivning ur garantierna vid frånvaro som beror på att deltagaren påbörjar ett arbete, en utbildning eller en period med föräldraledighet. För det fall frånvaron kan antas vara kortvarig har dock Arbetsförmedlingen möjlighet att avvakta med utskrivning i 30 dagar.

Utvidgad målgrupp för instegs- och nystartsjobb

Ändringar: Förordning (1997:1275) om anställningsstöd och förordning (2006:1481) om stöd för nystartsjobb

SFS: 2012:563 och 2012:564

Ikraftträdande: Den 15 oktober 2012

Ändringarna innebär att målgruppen för nystartsjobb och särskilt anställningsstöd i form av instegsjobb utvidgas genom att även gälla personer som har beviljats uppehållstillstånd enligt 12 kap. 18 §, 21 kap. eller 22 kap. utlänningslagen.

Finansdepartementet

Pressekreterare Caroline Karlsson (hos Anders Borg)

Tfn 08-405 80 13

Pressekreterare Petter Larsson (hos Anders Borg)

Tfn 08-405 13 81

Pressekreterare Victoria Ericsson (hos Peter Norman)

Tfn 08-405 58 62

Finansdepartementet ansvarar bland annat för finanspolitik, skatter och finansmarknadsfrågor. Finansdepartementet ska följa konjunkturutvecklingen och säkerställa att finanspolitikens inriktning understöder varaktigt hållbara offentliga finanser, uthållig tillväxt, full sysselsättning och rättvis fördelning.

Ökade möjligheter för kommuner och landsting att möta svängningar i konjunkturen

Ändringar: Kommunallagen (1991:900) och lagen (1997:614) om kommunal redovisning

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:172 Kommunala resultatutjämningsreserver

SFS: 2012:799 (lagen om kommunal redovisning) och 2012:800 (kommunallagen)

Den 1 januari 2013 ges kommuner och landsting möjlighet att själva utjämna intäkter över tid och därigenom möta konjunkturvariationer, genom att bygga upp resultatutjämningsreserver inom ramen för det egna kapitalet.

Resultatutjämningsreserverna gör det möjligt att på ett ansvarsfullt sätt reservera en del av överskottet i goda tider och sedan använda medlen för att täcka underskott som uppstår till följd av en lågkonjunktur. Införandet av reserverna kan ses som ett förtydligande av det övergripande målet om god ekonomiskushållning som kommuner och landsting ska ha i sin verksamhet.

En möjlighet införs även att reservera överskott upparbetade fr.o.m. räkenskapsåret 2010.

Ett nytt in house-undantag införs

Ändringar: Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och lagen (2010:570) om ändring i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:106 Offentlig upphandling från eget företag – och vissa andra frågor

SFS: 2012:391 och 2012:392

I lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, förkortad LOU, införs ett nytt så kallade in house-undantag från kravet på upphandling. Undantaget innebär att avtal som sluts mellan en upphandlande myndighet och en juridisk person eller en gemensam nämnd inte anses utgöra ett kontrakt enligt LOU. Detta gäller dock endast under förutsättning att kontroll- och verksamhetskriterierna är uppfyllda, de så kallade Teckal-kriterierna. Om villkoren är uppfyllda behöver upphandling enligt LOU inte ske. Undantaget, som utgör en utvidgning i förhållande till det nu gällande temporära undantaget, gäller även för avtal som har slutits före ikraftträdandet.

Nya bestämmelser för de kommunala företagen

Ändring: Kommunallagen (1991:900)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:106 Offentlig upphandling från eget företag – och vissa andra frågor

SFS: 2012:390

De nya bestämmelserna, som syftar till att bättre säkerställa de kommunala företagens bundenhet av de kommunala kompetensreglerna, innebär bland annat att det kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten i fråga ska anges i bolagsordningen för helägda aktiebolag. Bestämmelserna innebär vidare en förstärkt uppsiktsplikt för kommun- och landstingsstyrelser. Styrelsen ska i årliga beslut pröva om den verksamhet som bedrivits av helägda och delägda kommunala aktiebolag har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag om nödvändiga åtgärder till fullmäktige.

Extern delegation av kommunala upphandlingsbeslut

Ändring: Lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:106 Offentlig upphandling från eget företag – och vissa andra frågor

SFS: 2012:389

De nya bestämmelserna innebär att nämnder i kommuner, landsting och kommunalförbund får möjlighet att delegera beslutanderätten i en upphandling till anställda

i så kallade inköpscentraler som anlitas för att medverka vid en upphandling i egenskap av ombud enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster. Bestämmelserna syftar bland annat till att underlätta kommuners och landstings samarbete med inköpscentraler och minska det administrativa arbetet.

Bättre tillgång till kommunala föreskrifter

Ändringar: Kommunallagen (1991:900), förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617), förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, terrängkörningsförordningen (1978:594) samt förordningen (1990:1080) om tillfälliga bilförbud

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:149 Bättre tillgång till kommunala föreskrifter.
SFS: 2012:647, 2012:648, 2012:649, 2012:650, 2012:651

Kommuner och landsting har på flera områden givits rätt att meddela föreskrifter. Det saknas dock ett enhetligt sätt för hur kommunala föreskrifter ska kungöras. Det klargörs nu att kommunernas och landstingens föreskrifter som huvudregel ska kungöras genom meddelande på den kommunala anslagstavlan. För att föreskrifterna ska vara lätt åtkomliga, ska de dessutom hållas tillgängliga på kommunernas och landstingens webbplatser på ett samlat och ordnat sätt under den tid de är gällande. Därmed bildas en form av kommunal författningssamling för varje kommun och landsting. Förordningsbestämmelser om att kommunala föreskrifter ska kungöras i länets författningssamling och föras in i en ortstidning slopas. Det samma gäller kravet på tillhandahållande av tryckta exemplar av föreskrifterna.

Effektivare ränteavdragsbegränsningar

Ändring: Lag (2012:757) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 (volym 1, avsnitt 6.17)

De befintliga reglerna för begränsning av ränteavdrag i inkomstskattelagen (1999:1229) utvidgas till att gälla ränteutgifter avseende alla skulder inom en intressegemenskap. Den så kallade tioprocentsregeln – enligt vilken avdrag ska göras om mottagaren av räntan beskattas med minst tio procent – behålls och kompletteras med en bestämmelse för företag som beskattas schablonmässigt med avkastningsskatt eller på ett likartat sätt. Det införs även ett undantag från tioprocentsregeln. Undantaget innebär att ränteutgiften inte får dras av om det huvudsakliga skälet till att skuldförhållandet har uppkommit är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån. Undantaget ska gälla även vid tillämpning av bestämmelsen

för företag som beskattas schablonmässigt med avkastningsskatt eller på ett likartat sätt.

Vidare ändras den så kallade ventilen, enligt vilken avdrag får göras för ränteutgifter – även om mottagaren till exempel inte beskattas med minst tio procent – om företaget kan visa att förhållandena är huvudsakligen affärsmässigt motiverade. Ändringen innebär bland annat att bestämmelsen bara är tillämplig om räntemottagaren hör hemma inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller, under vissa villkor, i en stat med vilken Sverige har ingått skatteavtal. Detta betyder att avdrag inte får göras för ränteutgifter som betalas till en så kallade lågskattejurisdiktion.

Höjd värdegräns för skattefrihet för minnesgåvor

Ändring: Lag (2012:757) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 (volym 1, avsnitt 3.4, 6.3 och 6.37.4)

Minnesgåvor till varaktigt anställda ska i dag inte tas upp till beskattning om gåvans värde inte överstiger 10 000 kronor och den ges i samband med att den anställde uppnår en viss ålder eller efter viss anställningstid eller när en anställning upphör, dock vid högst ett tillfälle förutom när anställningen upphör. Om gåvans värde överstiger 10 000 kronor ska den beskattas i sin helhet. Värdegränsen för skattefria minnesgåvor höjdes senast från och med 2001. Med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen och till prisutvecklingen avseende ädla metaller höjs värdegränsen till 15 000 kronor från den 1 januari 2013. Detta innebär att minnesgåvor med ett värde upp till 15 000 kronor får ges skattefritt.

Sänkt bolagsskatt och sänkt expansionsfondsskatt

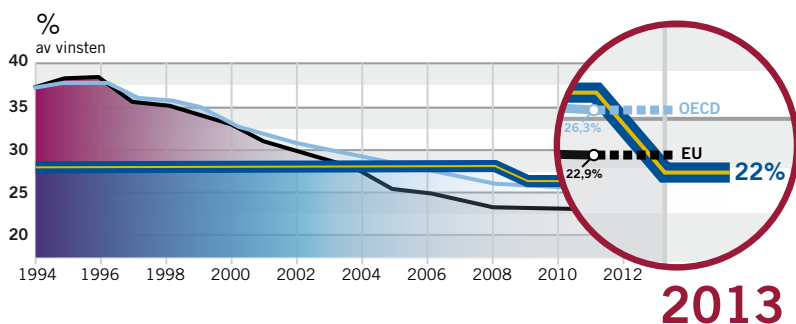
Ändring: Lag (2012:757) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 (volym 1, avsnitt 3.4, 6.15 och 6.16)

Bolagsskatten och expansionsfondsskatten sänks från den 1 januari 2013 från 26,3 procent till 22 procent. När det gäller bolagsskatten gäller den äldre skattesatsen fortfarande för beskattningsår som har påbörjats före den 1 januari 2013.

Sänkningen av expansionsfondsskatten har utformats på ett sådant sätt att den även omfattar redan gjorda expansionsfondsavsättningar. Bakgrunden till den föreslagna sänkningen är en strävan efter att förbättra villkoren för lokalisering av företag till Sverige, för investeringar i Sverige och för redovisning av inkomster i Sverige.

Sveriges bolagsskatt i relation till den internationella och europeiska utvecklingen

Höjt schablonavdrag vid utyrning av bostäder

Ändring: Lag (2012:757) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 (volym I, avsnitt 3, 6.11 och 6.37)

Den 1 januari 2013 höjs schablonavdraget vid upplåtelse av privatbostadsfastighet, privatbostad eller hyresrätt från 21 000 kronor per år till 40 000 kronor per år. Syftet är att stimulera andrahandsmarknaden för bostäder, vilket bland annat kan främja rörligheten på arbetsmarknaden. Av förenklingskäl gäller höjningen även schablonavdraget vid försäljning av produkter (till exempel trädgårdsprodukter eller ved) från den egna bostaden.

Sänkt fastighetsavgift för hyreshusenheter

Ändring: Lag (2012:743) om ändring i lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 (volym I, avsnitt 3, 6.9 och 6.22)

SFS: 2012:743

Den kommunala fastighetsavgiften för flerbostadshus (så kallade hyreshusenheter) beräknas i dag som det lägsta av ett belopp per bostadslägenhet eller 0,4 procent av taxeringsvärdet. För 2012 uppgår beloppet per bostadslägenhet till 1 365 kronor.

För 2013 sänks den procentsats av taxeringsvärdet som jämförs med beloppet per bostadslägenhet till 0,3 procent av taxeringsvärdet medan beloppet per bostadslägenhet sänks till 1 210 kronor. Genom att både taket och procentsatsen sänks får

åtgärden genomslag för samtliga flerbostadshus. Förslaget gäller alla flerbostadshus, dvs. såväl hyresrätter som bostadsrätter.

Sänkningen utgör ett led i att stimulera nyproduktionen av hyresrätter. Det är enligt nuvarande system inte möjligt att särskilja de olika upplåtelseformerna vid fastighetsbeskattningen så sänkningen kommer även bostadsrätter till godo.

Förenklade regler vid nedsättning av egenavgifter

Ändring: Lag (2012:758) om ändring i socialavgiftslagen (2000:980) och lag (2012:760) om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 (volym 1, avsnitt 3 och 6.6)

Från och med den 1 januari 2013 förenklas reglerna om nedsättning av egenavgifterna för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag. Ändringen innebär att kravet att villkoren i EU-kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse ska vara uppfyllda tas bort liksom kravet att avdraget ska begäras i inkomstdeklarationen. Även skyldigheten att i deklarationen lämna de uppgifter som Skatteverket behöver för att kunna bedöma om villkoren i kommissionens regelverk för stöd av mindre betydelse är uppfyllda tas bort.

Ändringen ska tillämpas redan vid deklarationen avseende 2013 års taxering. Det innebär att förenklingen får en retroaktiv effekt som är till fördel för de skattskyldiga.

Skattereduktion för läxhjälp

Ändring: Lag (2012:829) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:14

Skattereduktionen för hushållsarbete omfattar i dag bland annat barnpassning som utförs i eller i nära anslutning till bostaden. När reglerna om skattereduktion för hushållsarbete infördes framhölls i förarbetena avseende barnpassning att i de fall en barnvakt hjälper barnet med läxor eller annat skolarbete bör det omfattas av skattereduktionen. Det har emellertid visat sig att bestämmelsen om skattereduktion för barnpassning medför tillämpningssvårigheter i fråga om vad bestämmelsen är avsedd att omfatta när det gäller läxhjälp. För att tydliggöra och underlätta tillämpningen av nuvarande regler omfattas från den 1 januari 2013 hjälp med läxor och annat skolarbete till barn och unga som är elever i grundskolan, gymnasieskolan och motsvarande skolformer uttryckligen av skattereduktionen. Arbetet ska utföras i eller i nära anslutning till bostaden.

Sänkt skatt för pensionärer

Ändring: Lag (2012:757) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 (volym 1, avsnitt 3 och 6.2):

För att förbättra de ekonomiska villkoren för pensionärer, sänks skatten i ett fjärde steg för de som fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång. Skattesänkningen sker genom att grundavdraget höjs ytterligare för dessa personer. Sammanlagt sänks skatten med 1,15 miljarder kronor per år.

Nya regler om omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt vid handel med avfall och skrot av vissa metaller

Ändring: Mervärdesskattelagen (1994:200)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 Budgetproposition för 2013

SFS: 2012:755

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

I syfte att motverka fusket med mervärdesskatt i skrotbranschen ska så kallad omvänd skattskyldighet för mervärdesskatt tillämpas vid handel med avfall och skrot av vissa metaller. Detta innebär att köparen ska vara redovisnings- och betalningsskyldig för mervärdesskatten i stället för säljaren.

Nya faktureringsregler för mervärdesskatt

Ändring: Mervärdesskattelagen (1994:200)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:94 Nya faktureringsregler för mervärdesskatt m.m.

SFS: 2012:342

Ändringen innebär att det klargörs under vilka förutsättningar de svenska faktureringsreglerna ska användas vid gränsöverskridande handel. Huvudreglerna för en fakturas innehåll förenklas och förtydligas i olika avseenden.

Klargörande regler införs också om hur underlaget för beskattning bestäms när uppgifterna är i en utländsk valuta.

En så kallad fakturadatummetod införs för att tydliggöra reglerna för redovisningen av EU-handel med varor. Samtidigt införs en tidsfrist för utfärdande av fakturor. Dessutom införs regler som förtydligar att den som utfärdar och tar emot fakturor är skyldig att säkerställa att fakturan är äkta, oförändrad och läsbar från tiden för utfärdandet och under hela lagringstiden.

Nya mervärdesskatteregler för långtidsuthyrning av transportmedel

Ändring: Mervärdesskattelagen (1994:200)

Beslutsunderlag: Prop. 2009/10:15 Nya mervärdesskatteregler om omsättningsland för tjänster, återbetalning till utländska företagare och periodisk sammanställning

SFS: 2009:1345 och 2011:298

Fr.o.m. den 1 januari 2013 kommer svensk mervärdesskatt att tas ut vid långtidsuthyrning av transportmedel till svenska privatpersoner, även om uthyraren finns i ett annat EU-land. I dag tas svensk mervärdesskatt endast ut om uthyraren finns i Sverige. Dessa nya regler gäller inte fritidsbåtar. Vid långtidsuthyrning av fritidsbåtar till privatpersoner ska svensk mervärdesskatt endast tas ut om båten levereras till en köpare i Sverige av en uthyrare i Sverige. Korttidsuthyrning av transportmedel kommer även efter den 1 januari 2013 att beskattas i Sverige om transportmedlet ställs till kundens förfogande här.

Ändrade krav för befrielse från fordonsskatt för bilar med bättre miljöegenskaper

Ändring: Vägtrafikskattelagen (2006:227)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 Budgetproposition för 2013

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

SFS: 2012:761

Kraven för att omfattas av den femåriga befrielsen från fordonsskatten skärps för att skattebefrielsen fortsättningsvis ska stimulera till köp av bilar med bättre miljöegenskaper. Kraven på bilars koldioxidutsläpp blir viktrelaterade och utgår från de utsläppskrav som ställs på nya personbilar inom EU. Bilar som kan drivas med etanolbränsle eller gasbränsle, förutom gasol, tillåts ha högre koldioxidutsläpp för att omfattas av skattebefrielsen. För laddhybrider införs förutom de viktrelaterade koldioxidutsläppskraven även samma krav på elförbrukning som för elbilar. Elbilar får fortsättningsvis inte förbruka mer el än 37 kWh per 100 km.

Utökade möjligheter till transportkontroll av alkohol, tobak och energiprodukter

Ändring: Lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:155 Vissa förfarandefrågor på punktskatteområdet

SFS: 2012:679

Tullverket ges utökade möjligheter att kontrollera att flyttningar av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter sker i enlighet med gällande bestämmelser. Genom förslagen får Tullverket möjlighet att genomföra transportkontroller även när

punktskattepliktiga varor förvaras i en lokal för på-, av- och omlastning under en pågående flyttning.

Framtida hantering av ekonomiska styrmedel för biodrivmedel

Ändring: Lagen (1994:1776) om skatt på energi

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 Budgetproposition för 2013

Ikraftträdande: Riksdagen har bemyndigat regeringen att bestämma när ändringarna ska träda i kraft.

Dagens möjlighet för regeringen att ge skattelättnader genom dispensbeslut för motorbränslen som framställs av biomassa slopas och omfattningen av skattebefrielsen för sådana motorbränslen åstadkoms i stället genom direkt reglering i lagen om skatt på energi. För låginblandning av upp till och med 5 volymprocent biodrivmedel i bensin, eller dieselolja ges befrielse från koldioxidskatt. Befrielsen från energiskatt för biodrivmedel som låginblandas i bensin minskas till 89 procent av den energiskatt som gäller för bensin, medan befrielsen från energiskatt för biodrivmedel som låginblandas i dieselolja minskas till 84 procent av den energiskatt som gäller för dieselolja. För låginblandning över 5 volymprocent biodrivmedel i bensin eller dieselolja tas koldioxidskatt och energiskatt ut med de belopp som gäller för likvärdigt fossilt bränsle. Hydrerade vegetabiliska och animaliska oljor och fetter, så kallade HVO, ges fortsatt befrielse från koldioxidskatt och energiskatt upp till och med 15 volymprocent HVO i dieselolja. E85 och andra höginblandade biodrivmedel samt drivmedel utan fossilt innehåll ges fortsatt full befrielse från koldioxidskatt och energiskatt.

Sanktioner för otillåten blankning

Ny lag/ändring: Lagen (2012:735) med kompletterande bestämmelser till EU:s blankningsförordning samt lagen (2012:736) om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:175 Blankning

Den 1 januari 2013 träder en ny lag om blankning i kraft. Lagen kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditwappar. EU-förordningen började tillämpas den 1 november 2012 och innehåller bland annat bestämmelser om anmälningsplikt avseende vissa korta positioner i finansiella instrument, skyldighet att offentliggöra vissa korta positioner och begränsningar av så kallad naken blankning. Vidare ges tillsynsmyndigheterna på finansmarknadsområdet och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) befogenheter att vidta vissa åtgärder när

exceptionella omständigheter råder. I den nya lagen finns bestämmelser om Finansinspektionens övervaknings- och utredningsbefogenheter, samt möjligheter att besluta om sanktionsavgifter vid överträdelser av EU-förordningen. Det görs vidare en ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för att sekretesskyddade uppgifter om enskilda ekonomiska eller personliga förhållanden som Finansinspektionen får i sin övervakning och kontroll enligt den nya lagen.

Utökad nedsättning av fastighetsavgiften vid nybyggnation

Ändring: Lag (2012:743) om ändring i lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift samt lag (2012:757) om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1 (volym 1, avsnitt 3, 6.10 och 6.22)

SFS: 2012:743

Nybyggda bostäder (småhus, ägarlägenheter och flerbostadshus) är i dag befriade från kommunal fastighetsavgift de fem första kalenderåren efter det år då de färdigställts och för de därpå följande fem kalenderåren betalas halv fastighetsavgift.

Den 1 januari utvidgas den tioåriga nedsättningen av fastighetsavgift för nybyggda bostäder genom att fastighetsavgiften är helt i stället för halvt nedsatt även år 6–10 efter färdigställandeåret och dessutom helt nedsatt år 11–15 efter färdigställandeåret. Utvidgningen gäller för bostadsbyggnader som färdigställs under 2012 eller senare. Ändringen utgör ett led i att stimulera nyproduktion av bostäder.

Försvarsdepartementet

Vikarierande pressekreterare Henrik Hedberg (hos Karin Enström)

Tfn 08-405 25 15

Försvarsdepartementet ansvarar för försvar och för samordningen av samhällets krisberedskap. I enlighet med det inriktningsbeslut för Sveriges försvar som togs år 2009 (prop. 2008/09:140 Ett användbart försvar), har ändringar skett i vissa lagar och förordningar. Exempelvis ändrades lagen om totalförsvarsplikt (1994:1809) under 2010 så, att värnplikten numera är vilande och gäller lika för kvinnor och män. Arbetet med att fullfölja försvarsreformen har därefter fortsatt, och i våras beslutade riksdagen om ny lagstiftning vad gäller arbetstagare som är anställda som gruppbefäl, soldater och sjömän i Försvarsmakten, lagen (2012:332) om vissa försvarsmaktsanställningar. I departementet behandlas nu bland annat utredningen Våld och tvång under internationella militära insatser (SOU 2011:76). Vidare utarbetas förordningsändringar till följd av ställningstagandena i prop. 2011/12:86 En effektivare försvarslogistik. Dessutom pågår utredningar som ser över lagstiftningen om landskapsinformation (Fö 2012:02), lagen om särskilda regeringsärenden (Fö 2012:03), Seveso-lagstiftningen (Fö 2011:02) och det disciplinansvarssystem som gäller för Försvarsmakten och vissa delar av totalförsvaret (2012:01).

Justitiedepartementet

Pressekreterare Per Claréus (hos Beatrice Ask)

Tfn 08-405 47 22

Pressekreterare Linda Norberg (hos Tobias Billström)

Telefon 08-405 57 96

Justitiedepartementet lagstiftar på en rad olika områden och därför är spridningen mellan de lagar och förordningar som träder i kraft bred. Några exempel på departementets ansvarsområden är bekämpning av terrorism, brottmålsärenden, internationellt rättsligt samarbete, migrations- och asylpolitik, rättsväsendet och offentlighetsprincipen. En ökad rättssäkerhet i samband med resning i brottmål, är en av de större förändringarna vid årsskiftet.

Ökad rättssäkerhet i samband med resning i brottmål

Ändringar: Rättegångsbalken, lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, lagen (1988:609) om målsägandebiträde och lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:156 Resningsförfarandet i brottmål – återupptagande av förundersökning och rätt till biträde

Ändringarna syftar till att öka rättssäkerheten och förutsägbarheten för den enskilde i samband med resning i brottmål. Det införs en skyldighet för åklagaren att under vissa förutsättningar återuppta en förundersökning när resning aktualiseras. Kraven för att återuppta förundersökningen sänks jämfört med de krav som har utvecklats i praxis. Vidare ska en domstol i ett ärende om resning kunna förelägga åklagaren att vidta en viss utredningsåtgärd. Dessutom ska den tidigare tilltalade och målsäganden i vissa fall få rättsligt biträde när resning aktualiseras. För den tidigare tilltalade ska i sådana fall offentlig försvarare förordnas och för målsäganden ska målsägandebiträde eller – om han eller hon är under 18 år – särskild företrädare för barn förordnas.

Stärkt skydd för barn i internationella situationer

Ny lag: Lag om 1996 års Haagkonvention

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:85 Stärkt skydd för barn i internationella situationer

SFS: 2012:318

1996 års Haagkonvention om behörighet, tillämplig lag, erkännande, verkställighet och samarbete i frågor om föräldrans ansvar och åtgärder till skydd för barn blir del av svensk lagstiftning genom lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention. Lagen innehåller även kompletterande bestämmelser om beslut om tillfälliga skyddsåtgärder och handläggningen av ärenden om att få förklarar att ett utländskt avgörande är verkställbart i Sverige. 1996 års Haagkonvention syftar till att stärka skyddet för barn i internationella situationer. Genom en tillämpning av konventionen ska konflikter mellan olika rättssystem som gäller behörighet, tillämplig lag eller erkännande och verkställighet av domar och andra avgöranden undvikas. Syftet med konventionen är också att utveckla det internationella samarbetet när det gäller skydd av barn. Den nya lagen har föranlett vissa ändringar i andra lagar, bland annat socialtjänstlagen, utlänningslagen och offentlighets- och sekretesslagen.

Utvidgad krets av personer som är obehöriga att vara testamentsvittnen

Ändring: Lag om ändring i ärvdabalken

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:110, 2007 års Haagkonvention om underhållsskyldighet m.m.

SFS: 2012:448

I ärvdabalken finns regler om att vissa personer inte får vara testamentsvittnen, bland annat för att undvika jävssituationer. Ändringen innebär att kretsen av personer som är obehöriga att vara testamentsvittnen utvidgas till att även omfatta sambor och vissa ställföreträdare.

Testatorns sambo ska inte få bevittna testamentet och en sambo ska inte få bevittna ett förordnande till den andre sambon. Inte heller en förmyndare, god man eller förvaltare ska få bevittna ett förordnande till någon som han eller hon företräder. Vidare ska en ledamot av styrelsen för ett bolag, en förening, ett trossamfund eller en stiftelse inte få bevittna ett förordnande till den juridiska person som han eller hon företräder.

För att undvika att testamenten som vid upprättandet har bevittnats i enlighet med gällande rätt blir ogiltiga, ska äldre bestämmelser gälla om testamentet har upprättats före ikraftträdandet.

© JOHNER BILDBYRÅ AB

Utbyte av uppgifter ur kriminalregister inom EU

Ändring/ny lag: Lagen (1998:620) om belastningsregister, lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och Polisdatalagen (2010:361)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:163 Utbyte av uppgifter ur kriminalregister mellan EU:s medlemsstater

SFS: 2012:762, SFS 2012:763, SFS 2012:764 och SFS 2012:765

Utbytet av uppgifter ur kriminalregister mellan EU:s medlemsstater ska utökas. Syftet är att förbättra informationsutbytet mellan medlemsstaterna på det rättsliga området. En medlemsstat som meddelar en dom mot en medborgare i en annan medlemsstat ska underrätta medborgarstaten om domen. Tanken är att varje medlemsstat ska ha information om och lagra alla brottmålsdomar som har meddelats inom hela EU mot dess egna medborgare. För svensk del införs en ny reglering i lagstiftningen om belastningsregister. Vidare förenklas förfarandet för medlemsstater att i enskilda fall få uppgifter ur en annan medlemsstats kriminalregister.

Samverkan för att förebygga ungdomsbrottslighet

Ändringar: I offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och i polislagen (1984:387)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:171 Samverkan för att förebygga ungdomsbrottslighet

SFS: 2012:802 och SFS 2012:804

I syfte att underlätta brottsförebyggande samverkan mellan polis och socialtjänst avseende ungdomar införs en ny sekretessbrytande bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen. Bestämmelsen innebär att en uppgift som rör en enskild som inte fyllt 21 år i vissa fall ska kunna lämnas från socialtjänsten till polisen i brottsförebyggande syfte utan hinder av sekretess. Genom en ändring i polislagen förtydligas vidare under vilka förutsättningar polisen får tillfälligt omhändertaga den som är under 18 år och som anträffas i skadliga miljöer. Förtydligandet görs eftersom det upplevts som oklart om den som riskerar att involveras i brottslig verksamhet kan omhändertagas med stöd av bestämmelsen.

Slutande av avtal vid internationella köp av varor

Ändring: Lag (1987:822) om internationella köp

Beslutsunderlag: Prop. 2010/11:97 Slutande av avtal vid internationella köp av varor

SFS: 2011:852 och 2012:602

Ikraftträdande: Den 1 december 2012

Sverige är sedan länge part till Förenta nationernas konvention av den 11 april 1980 angående avtal om internationella köp av varor. Konventionen innehåller köprättsliga regler som gäller vid gränsöverskridande kommersiell handel med varor. Konventionen innehåller även regler om hur man ingår avtal vid denna typ av köp. Konventionens köprättsliga regler har gällt i Sverige sedan slutet av 1980-talet. Lagändringen innebär att konventionens bestämmelser om hur man ingår avtal vid den aktuella typen av köp införlivas i svensk rätt. Genom ändringen uppnås större förutsägbarhet vid avtal mellan svenska och utländska företag, vilket underlättar den internationella handeln.

Kulturdepartementet

Pressekreterare Catharina Henriksson (hos Lena Adelson Liljeröth)

Tfn 08-405 35 12

Kulturdepartementet ansvarar för frågor som rör kultur och kulturskapares villkor, kulturarv samt medier, film och idrott. Barn och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden och förbättrade villkor för den nyskapande kulturen, ökad tillgänglighet till medier och kultur genom ny teknik samt idrott för barn och unga, är några av de prioriterade frågorna på departementet.

Ändringar i radio- och tv-lagen

Ändring: Radio- och tv-lagen (2010:696)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:151 Ändringar i radio- och tv-lagen
(bet. 2012/13:KU6, rskr. 2012/13:33)

En av ändringarna innebär att tv-bolagen efter särskilda beslut ska göra även tv-sändningar som sänds genom tråd (kabel och ip-tv) tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Krav på tillgänglighet för dessa personer ställs sedan tidigare på tv-sändningar som sänds genom marknätet. En ytterligare ändring innebär att korta annonsavbrott tillåts i direktsända sportevenemang i tv. Det är ett avsteg från huvudregeln om att annonsavbrott ska vara minst en minut långa. I övrigt är ändringarna endast av språklig och förtydligande karaktär.

Nya förordningar om statsbidrag till det fria kulturlivet inom teater-, dans- och musikområdet samt till kulturella ändamål

Nya förordningar: Förordning om statsbidrag till det fria kulturlivet inom teater-, dans- och musikområdet och förordning om statsbidrag till kulturella ändamål

SFS: 2012:516 och 2012:517

Förordningarna ersätter fyra äldre bidragsförordningar som samtidigt upphör att gälla. De nya förordningarna innebär dels en större flexibilitet i den bidragsgivning som Statens kulturråd ansvarar för, dels att det internationella perspektivet integreras i bidragsgivningen.

Satsningen Skapande skola utvidgas ytterligare

Ändring: Förordningen (2007:1436) om statsbidrag till kulturell verksamhet i skolan
Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1, utg.omr.17, Budgetpropositionen för 2013

För att fördjupa skolans arbete med kultur inleddes under 2008 satsningen Skapande skola i årskurserna 7–9. Satsningen ger kommuner och fristående skolor möjlighet att ansöka om statliga medel till inköp av professionell kulturverksamhet, till insatser som främjar ungas eget skapande och till insatser som långsiktigt ökar samverkan mellan skolan och kulturlivet. Satsningen utvidgades 2010 till att även inkludera årskurserna 4–6 och 2011 till att inkludera årskurserna 1–3. Från och med den 1 januari 2013 omfattar Skapande skola förutom årskurserna 1–9 även förskoleklass.

Talboks- och punktskriftsbiblioteket blir Myndigheten för tillgängliga medier

Ändring: Förordningen (2010:769) med instruktion för Talboks- och punktskriftsbiblioteket

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1, utg.omr.17, Budgetpropositionen för 2013

Eftersom Talboks- och punktskriftsbiblioteket har fått en breddad verksamhet får myndigheten från årsskiftet ett nytt namn, Myndigheten för tillgängliga medier.

Landsbygdsdepartementet

Pressekreterare Madeleine van der Veer (hos Eskil Erlandsson)

Tfn 08-405 11 88

Huvuddelen av Landsbygdsdepartementets verksamhetsområden styrs av EU-rätten. Detta gäller till exempel hela jordbruks- och fiskepolitiken, många landsbygdsutvecklingsfrågor och livsmedelssäkerhetsfrågorna. Mycket av lagstiftningsarbetet handlar därför om att anpassa nationella lagar och förordningar till nya regler inom EU och att komplettera nya EU-regler med nationell lagstiftning. Som ett led i detta har under hösten bland annat en proposition lämnats till riksdagen som, om den antas av riksdagen, kommer att innebära att Jordbruksverket på en internetbaserad informationssida ska lämna information om hästtävlingar som undantas från principen om ickediskriminering.

Nya regler om djurförsök

Ändring: Djurskyddslagen (1988:534) och djurskyddsförordningen (1988:539)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:138 Skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål

SFS: 2012:526

Den 1 januari 2013 träder ändringar i djurskyddslagen (1988:534) och djurskyddsförordningen (1988:539) i kraft som syftar till att fullt ut genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål. Ändringarna innebär bland annat att definitionen av djurförsök utvidgas till att omfatta bevarande av en stam av djur med förändrad arvs massa samt att djurförsök ska klassificeras efter svårighetsgrad. Tillståndshavaren för verksamhet som innefattar försöksdjur åläggs vidare ett ansvar för att reglerna följs. Dessutom ska ett godkännande att använda djur i djurförsök kunna återkallas. Överträdelse av bestämmelser om kompetens och metoder vid infångande av vilt levande djur avsedda att användas som försöksdjur blir straff belagda.

Vidare innebär ändringarna att det inrättas en central djurförsöksetisk nämnd. Nämnden ska kunna överpröva beslut från regionala nämnder samt utvärdera redan genomförda djurförsök. I propositionen föreslås också att den som ansöker om att få genomföra djurförsök ska betala en ansökningsavgift.

Miljödepartementet

Pressekreterare Erik Bratthall (hos Lena Ek)

Tfn 08-405 22 69

Miljödepartementets ansvarsområden spänner över bland annat miljölagstiftning, kemikalier, internationellt miljösamarbete, naturvård, vatten, hav samt strålskydd och kärnsäkerhet. Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen adresseras och ges en lösning utan att orsaka miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Det förutsätter en ambitiös och helhetsbaserad miljöpolitik på hemmaplan och i ett nära och tätt samarbete inom EU och i internationella sammanhang. Sverige ska vara en föregångare i att utveckla den modell för ett hållbart samhälle som världen behöver.

Ändring av förordningen om handel med utsläppsätter inför handelsperioden 2013–2020

Regeringen har beslutat om de ändringar i förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsätter som behövs inför handelsperioden 2013–2020. Ändringarna innebär att samförbränningsanläggningar och biobränsleanläggningar kommer att omfattas av handelssystemet. Beslutet innebär också att ansökan om tilldelning ska lämnas in senast den 15 september. Reglerna finns i SFS 2011:844 och 845.

Sekretessen för djur- och växtarter

Ändringar: Miljöbalken och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:158 Sekretessen för djur- och växtarter

Riksdagen har beslutat om en ändring i offentlighets- och sekretesslagens bestämmelse om skydd för djur- och växtarter. Ändringen innebär att uttrycket "utrotningshotad djur- eller växtart" tas bort. Föremålet för sekretessen blir i stället djur- eller växtarter som är i behov av skydd och som det finns ett intresse av att bevara i livskraftiga bestånd.

© JOHNER BILDBYRÅ AB

Utsläppsrätter och geologisk lagring av koldioxid

Ändringar: Miljöbalken och lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:17 Utsläppsrätter och geologisk lagring av koldioxid

Ikraftträdande: Den 7 januari 2013

Riksdagen har beslutat om en ändring i lagen om handel med utsläppsrätter. Ändringen innebär att skyldigheten att överlämna utsläppsrätter inte gäller koldioxid som en kontrollör har verifierat är avskild och transporterad till en anläggning för geologisk lagring av koldioxid.

Det har också beslutats två ändringar i 6 kap. miljöbalken för att tydliggöra genomförandet av EU:s direktiv om miljöbedömningar av planer och program. Den ena ändringen innebär att det införs en uttrycklig bestämmelse om att man ska ta hänsyn till var i en beslutsprocess som en plan eller ett program befinner sig när man avgör vilka uppgifter som ska finnas i en miljökonsekvensbeskrivning. Den andra ändringen avser en bestämmelse om för vilka som antagna planer och program ska hållas tillgängliga.

Nya regler för industriutsläpp

Ändringar: Miljöbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:35 Nya regler för industriutsläpp

Ikraftträdande: Den 7 januari 2013

Riksdagen har beslutat om ändringar i miljöbalken för att genomföra EU:s direktiv om industriutsläpp. Ändringarna innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för verksamhetsutövare att upprätta en statusrapport som redovisar föroreningar i mark och grundvatten inom det område där en verksamhet bedrivs eller ska bedrivas. En ny bestämmelse införs om ansvar för återställande vid nedläggning av sådana verksamheter för vilka det har upprättats en statusrapport. Vid prövning av en miljöfarlig verksamhet ska hänsyn tas till sådana EU-referensdokument om bästa tillgängliga teknik som har tagits fram före direktivets ikraftträdande. Hänsyn till sådana äldre referensdokument kan göra det nödvändigt att ta in anpassade villkor i ett tillstånd till en miljöfarlig verksamhet. En bestämmelse av denna innebörd tas in i miljöbalkens bestämmelser om vad ett tillstånd ska innehålla.

Utöver det som behövs på grund av direktivet görs följande ändringar i miljöbalken. Mark- och miljödomstol prövar som första instans mål om kostnadsansvar för fastighetsägare när åtgärder för avhjälpande av miljöskada medför värdeökning. Tillståndsmyndigheten får upphäva ett tillstånd till en miljöfarlig verksamhet,

om tillståndsplikten har upphört eller om verksamheten slutligt har upphört. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ändring av sådana verksamheter som upphört att vara tillståndspliktiga men som fortfarande bedrivs med stöd av ett tillstånd samt för verksamheter med frivilligt tillstånd. Ett tillägg görs i fråga om vad en ansökan om ändringstillstånd ska innehålla.

Näringsdepartementet

Presschef Anna-Karin Nyman (hos Annie Lööf)

Tfn 08-405 10 00

Pressekreterare Kenneth Hultgren (hos Annie Lööf)

Tfn 08-405 49 51

Pressekreterare Jonas Pettersson (hos Annie Lööf)

Tfn 08-405 40 11

Pressekreterare Jonas Johansson (hos Anna-Karin Hatt)

Tfn 08-405 24 11

Pressekreterare Caroline Karlsson (hos Catharina Elmsäter-Svärd)

Tfn 08-405 10 00

Målet med näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Näringsdepartementet fortsätter att genomföra den gröna omställningen av energisystemet. Inom infrastrukturområdet har åtgärder vidtagits för att koppla ihop olika trafikslag så att bättre transportmöjligheter skapas för både människor och gods. Därtill har Näringsdepartementet utformat en ny digital agenda för Sverige.

NÄRINGSPOLITIK

Ny lag om beredskapslagring av olja

Ny lag och förordning: Lag om beredskapslagring av olja och förordning om beredskapslagring av olja

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:162 En ny lag om beredskapslagring av olja

Ikraftträdande: Den 30 december 2012

För att genomföra rådets direktiv 2009/119/EG av den 14 september 2009 om skyldighet för medlemsstaterna att inneha minimilager av råolja och/eller petroleumprodukter har en ny lag och förordning utarbetats. Ett av syftena med det nya direktivet är att anpassa metoden för beräkning av beredskapslager till den metod

som används inom ramen för samarbetet i International Energy Agency (IEA). Ändrade beräkningsgrunder är därför en av nyheterna i de nu framtagna svenska författningarna. Andra nyheter är att rapporteringsskyldigheten till Europeiska kommissionen har blivit mer omfattande och att löptiden för det svenska lagringsåret ändrats. Vidare blir det utökade och förenklade möjligheter att delegera lagringen både inom Sverige och i andra medlemsländer. För övrigt innebär de nya bestämmelserna inte några större förändringar gentemot nuvarande ordning. Det är fortfarande de som importerar och säljer eller förbrukar lagringsbränslen av en viss volym som ska hålla de svenska beredskapslagren. Lagringsbränslena är också i princip desamma som tidigare även om lagringen av flygbränsle kommer att få en större praktisk betydelse framöver.

De nya författningarna ersätter lagen (1984:1049) om beredskapslagring av olja och kol och förordningen (1995:971) om beredskapslagring av olja och kol.

TRANSPORTPOLITIK

Effektivare planering av vägar och järnvägar

Ändrade lagar och förordningar: Väglagen (1971:948), lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, miljöbalken (1998:808), plan- och bygglagen (2010:900), vägkungörelsen (1971:954), förordningen (1995:1652) om byggande av järnväg och plan- och byggförordningen (2011:338)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:118 Planeringssystem för transportinfrastruktur
SFS: 2012:439–442 och 2012:444

Ändringarna innebär att planeringen av vägar och järnvägar sker i en sammanhållen process i stället för i flera planeringsfaser. Samordningen mellan planeringen av vägar och järnvägar och den kommunala planeringen ska bli bättre. Förfarandet förenklas i flera hänseenden: samma miljökonsekvensbeskrivning som upprättats i ett ärende enligt plan- och bygglagen ska också kunna användas vid planeringen av vägar och järnvägar, den obligatoriska tillåtlighetsprövningen av vägar och järnvägar enligt 17 kap. miljöbalken avskaffas och kravet på bygglov begränsas. Miljökonsekvensbeskrivningar behöver bara upprättas för verksamheter och åtgärder som medför betydande miljöpåverkan. Därmed sker en anpassning till de krav som gäller enligt EU-direktiv och Århuskonventionen. Om en miljökonsekvensbeskrivning inte upprättas ska det i stället finnas uppgifter om verksamhetens förutsebara påverkan på människors hälsa och på miljön. För åtgärder på befintliga vägar och järnvägar som endast medför en marginell ytterligare påverkan på omgivningen och där åtkomsten till marken har medgetts, krävs ingen fysisk

planering. Samtidigt införs regler som stärker den enskildes rättigheter genom exempelvis ökade möjligheter att få sin mark inlöst tidigare i planeringsprocessen. Möjligheterna att förlänga giltighetstiden för en fastställd väg- eller järnvägsplan begränsas. Sammanfattningsvis är syftet med ändringarna att effektivisera planeringen samtidigt som miljöhänsyn, inflytande från allmänheten och rättssäkerheten behålls på en hög nivå och egendomsskyddet stärks.

Genomförandet av det tredje körkortsdirektivet

Ändrade lagar: Körkortslagen (1998:488), lagen (1998:489) om försöksverksamhet med villkorlig körkortsåterkallelse, yrkestrafiklagen (1998:490), lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner, lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens, lagen (2011:1580) om ändring i körkortslagen (1998:488)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:25 Genomförandet av det tredje körkortsdirektivet och prop. 2012/13:23 Några körkortsfrågor

Ikraftträdande: Den 19 januari 2013. (Vissa ändringar utan samband med tredje körkortsdirektivet har redan trätt i kraft.)

Genom lagändringarna införlivas EU:s tredje körkortsdirektiv i svensk rätt. I körkortslagen (1998:488) görs en delvis ny indelning av körkortspliktiga fordon i behörigheter och vissa nya ålderskrav för körkort införs. De nya körkortsbehörigheterna A2, C1, C1E, D1 och D1E införs, liksom en möjlighet att få framföra tyngre släp med B-körkort än tidigare, så kallad utökad behörighet B. Därigenom förstärks principen om stegvist tillträde till mer krävande fordon. Det införs också nya EU-harmoniserade bestämmelser om giltighetstid och förnyelse i fråga om körkort, liksom krav på viss anknytning till den medlemsstat som förnyar körkortet. De medicinska krav som ska uppfyllas för förlängd giltighet av behörighet att köra buss eller lastbil knyts till tidpunkten för körkortsförnyelse. En möjlighet att återkalla körkort som utfärdats trots att det fanns hinder för utfärdande införs. Åldersgränserna för att få övningsköra vissa fordon anpassas till de nya ålderskraven för att få körkort. Bestämmelserna i lagen (2007:1157) om yrkesförarkompetens anpassas till de nya körkortsbehörigheterna. Dessutom görs några ändringar som inte har direkt samband med EU-direktivet. Möjligheten att få ett förhandsbesked om körkortstillstånd och bevis att körkort har utfärdats avskaffas. För den som är underkastad villkor om alkohol införs en möjlighet att inom exempelvis ett verkstadsområde köra fordon utan att dessa är utrustade med alkohol. Detta förutsätter dock medgivande av Transportstyrelsen.

Socialdepartementet

Presschef Johan Ingerö (hos Göran Hägglund)

Tfn 08-405 45 21

Pressekreterare Anders Gustafsson (hos Göran Hägglund)

Tfn 08-405 32 66

Pressekreterare Hannah Ekeröos (hos Göran Hägglund)

Tfn 08-405 25 25

Pressekreterare Marcus Jonsson (hos Maria Larsson)

Tfn 08-405 50 65

Pressekreterare Petra Kjellarson (hos Stefan Attefall)

Tfn 08-405 39 06

Pressekreterare Cherine Khalil (hos Ulf Kristersson)

Tfn 076-778 68 42

Socialdepartementets ansvarsområden innefattar bland annat vård och omsorg, barnets rättigheter, folkhälsa, ekonomisk trygghet vid sjukdom, ålderdom och för familjen och boende och byggande.

Socialförsäkringsförmåner för försäkrade vars rätt till aktivitetsersättning upphör på grund av att de fyller 30 år

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:1, utg.omr. 10 Budgetpropositionen för 2012

SFS: 2011:1514

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Riksdagen har beslutat att försäkrade, vars rätt till aktivitetsersättning upphör på grund av att de fyller 30 år, ska kunna beviljas förmånerna sjukpenning i särskilda fall, rehabiliteringspenning i särskilda fall och boendetillägg.

© JOHNER BILDBYF AB

Särskilt bidrag för tandvård till personer med vissa sjukdomar eller funktionsnedsättningar

Ändring: Tandvårdslagen (1985:125), lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd, tandvårdsförordningen (1998:1338) och förordningen (2008:193) om statligt tandvårdsstöd

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:7 Tandvård för personer med vissa sjukdomar eller funktionsnedsättningar

SFS: 2011:1188, 2011:1189, 2011:1183 respektive 2011:1184

Den 1 januari 2013 införs ett nytt så kallat särskilt tandvårdsbidrag inom ramen för det statliga tandvårdsstödet. Bidraget lämnas för tandvård till patienter med vissa sjukdomar eller funktionsnedsättningar som medför risk för försämrad tandhälsa och uppgår inledningsvis till 600 kr per halvår. Vidare införs en skyldighet för landstingen att erbjuda tandvård till hälso- och sjukvårdsavgift till dem som har stora behov av tandvård på grund av långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning. Vilka sjukdomar och funktionsnedsättningar som kan berättiga till de olika stöden preciseras i förordningen om statligt tandvårdsstöd och tandvårdsförordningen.

Ändring i lagar om könstillhörighet, sterilisering och kastrering

Ändring: Lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, steriliseringslagen (1975:580) och lagen (1944:133) om kastrering

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:142 Ändrad könstillhörighet

SFS: 2012:455–457

Lagen om fastställande av könstillhörighet i vissa fall ändras den 1 januari 2013 bland annat på så sätt att den som önskar ändra könstillhörighet inte längre behöver vara svensk medborgare och ogift. Utländska domar och beslut om ändrad könstillhörighet ska under vissa förutsättningar anses som giltiga i Sverige. Vidare ska samma krav gälla för sterilisering enligt steriliseringslagen oavsett om patienten är svensk eller utländsk medborgare. Slutligen upphävs vid årsskiftet lagen om kastrering.

Rätt för äldre att få bo tillsammans

Ändring: Socialtjänstlagen (2001:453)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:147 Rätten att få åldras tillsammans – en fråga om skälighet, värdighet och välbefinnande i äldreomsorgen

SFS: 2012:597

Ikraftträdande: Den 1 november 2012

En ändring i socialtjänstlagen slår fast att äldre människor, som varaktigt har levt tillsammans och sammanbott, ska kunna fortsätta att göra det även när den enes behov kräver boende i en särskild boendeform för service och omvårdnad för äldre människor. För den som har beviljats eller beviljas boende i en särskild boendeform för äldre personer ska det ingå i en skälig levnadsnivå att kunna sammanbo med sin make eller sambo, oavsett om maken eller sambon har behov av boende i särskild boendeform. Detta ska gälla under förutsättning att paret varaktigt har sammanbott eller, om den ena parten redan bor i ett särskilt boende, att paret dessförinnan varaktigt har sammanbott.

Förenklade regler för bostadstillägg och efterlevandepension

Ändring: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:152 Enklare och effektivare handläggning av bostadstillägg, och vissa andra frågor

SFS: 2012:599

Ikraftträdande: Den 1 november 2012

Den 1 november 2012 ändrades reglerna för bostadstillägg till den som får ålderspension, efterlevandepension, sjukersättning eller aktivitetsersättning på så sätt att bostadstillägg får beviljas tills vidare i stället för tidsbestämt. Bostadstillägg får dock även fortsättningsvis beviljas för viss tid.

Pensionsmyndigheten får från den 1 november 2012 bevilja efterlevandepension, efterlevandestöd och efterlevandelivränta utan ansökan av den efterlevande. De nya reglerna tillämpas vid dödsfall som inträffat efter den 31 oktober 2012.

Ny ordning för nationella vaccinationsprogram

Ändring och ny lag: Ändringar i smittskyddslagen (2004:168) och smittskyddsförordningen (2004:255) samt ny lag (2012:453) om register över nationella vaccinationsprogram

Ändring: Smittskyddslagen (2004:168) och smittskyddsförordningen (2004:255)

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:123 Ny ordning för nationella vaccinationsprogram

SFS: 2012:452, 2012:622

Den 1 januari 2013 träder ändringar i smittskyddslagen (2004:168) och smittskyddsförordningen (2004:255) i kraft. Ändringarna innebär en ny ordning för nationella vaccinationsprogram. Kommuner och landsting blir skyldiga att kostnadsfritt erbjuda människor vaccinationer mot smittsamma sjukdomar i syfte att förhindra spridning av dessa sjukdomar i befolkningen. Programmen delas in i allmänna

och särskilda program. De senare omfattar vissa riskgrupper. De sjukdomar som omfattas av vaccinationsprogrammen framgår av smittskyddsförordningen. För att en sjukdom ska kunna omfattas av nationella vaccinationsprogram måste det finnas ett vaccin mot sjukdomen som kan ges utan föregående diagnos och som ger mer än kortvarig immunitet mot sjukdomen. Enligt lagen om register över nationella vaccinationsprogram ska vårdgivarna registrera alla vaccinationer som ges inom ramen för programmen.

Höjning av riksnormen för beräkning av försörjningsstöd

Ändring: Socialtjänstförordningen (2001:937)

SFS: 2012:624

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Riksnormen för beräkning av försörjningsstöd i socialtjänstförordningen (2001:937) ändras för år 2013. Normens samtliga poster räknas upp utifrån prognosen för den genomsnittliga inflationen för 2012 (+ 1 procent).

Ersättning på grund av övergrepp eller försummelser i samhällsvården av barn och unga

Ny lag: Lag om ersättning på grund av övergrepp eller försummelser i samhällsvården av barn och unga i vissa fall

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:160 Ersättning av staten till personer som utsatts för övergrepp eller försummelser i samhällsvården

SFS: 2012:663

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Lagen innehåller bestämmelser om ersättning från staten för övergrepp eller försummelser av allvarlig art i samband med samhällsvård – det vill säga placering av sociala myndigheter – av barn och unga någon gång under tidsperioden den 1 januari 1920 till och med den 31 december 1980. Ersättningen är personlig och lämnas med ett schablonbelopp om 250 000 kronor till den som utsatts för övergrepp eller försummelser. En särskild nämnd ska handlägga och besluta i ersättningsfrågorna efter det att ansökan lämnats till nämnden. Ersättningen påverkar inte beräkningen av inkomstprövade socialförsäkringsförmåner och inkomstprövade kommunala bidrag och avgifter. Samtidigt införs sekretessbestämmelser för uppgifter om personliga förhållanden i verksamhet enligt den nya lagen.

Stärkt stöd och skydd för barn och unga

Ändring: Socialtjänstlagen (2001:453)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:10 Stärkt stöd och skydd för barn och unga

SFS: 2012:776

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Förslagen till ändringarna i socialtjänstlagen innebär bland annat att barns och ungas bästa och egna uppfattningar får en starkare ställning i lagstiftningen och vid tillämpningen av lagen. Barnrättsperspektivet stärks genom att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser. Ett barn ska ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör barnet. Socialnämndens ansvar för att bedriva uppsökande verksamhet och vidta förebyggande arbete för att se till att barn får hjälp i ett tidigt skede stärks. Skyldigheten att anmäla till socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa förtydligas. En särskilt utsedd socialsekreterare ska ansvara för kontakterna med barnet eller den unga. Socialnämnden ska tillhandahålla familjehem och den utbildning som behövs för dem som nämnden avser att anlita för vård av barn i familjehem.

Förlängd övergångsperiod för krav på kontrollansvariga enligt plan- och bygglagen

Ändring: Plan- och bygglagen (2010:900)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:28 Förlängning av övergångsperiod för krav på kontrollansvariga enligt plan- och bygglagen

SFS: 2012:820

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

I plan- och bygglagen (2010:900) finns bestämmelser om kontrollansvariga, som ska biträda byggherrar. Detta ställer höga krav på den kontrollansvariges kompetens som ska säkerställas genom obligatorisk certifiering. Mot bakgrund av att dessa regler, som trädde i kraft den 2 maj 2011, innebär att ett stort antal personer behöver utbildas infördes i lagen en tidsbegränsad övergångsbestämmelse, som ger kommunen möjlighet att t.o.m. den 31 december 2012 göra undantag från kraven på kontrollansvariga. Det har bedömts att det finns behov av fler kontrollansvariga än som hittills har certifierats. Regeringen har därför i proposition 2012/13:28 föreslagit att övergångsperioden förlängs till den 1 juli 2013.

Avbetalning på skuld för lämnat underhållsstöd

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:16 Vissa frågor om underhållsstöd

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Det föreslås ett förtydligande om att den som har haft anstånd med betalning för lämnat underhållsstöd därefter ska fullgöra betalningen genom avbetalning. Har en avbetalningspost inte betalats i rätt tid, ska den betalningsskyldige inom fem månader ha kommit i kapp med avbetalningsplanen. Om så inte sker förfaller hela skulden till omedelbar betalning.

Indexering av högstkostnadsskydd på hälso- och sjukvårdsområdet

Ändring: Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1, utg.omr. 9 Budgetpropositionen för 2013

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

I budgetpropositionen för 2013 föreslår regeringen att högstkostnadsskyddet för bland annat besök inom den öppna hälso- och sjukvården och den avgift som högst får tas ut per vård dag inom slutenvården indexregleras genom att fastställas till en viss andel av prisbasbeloppet. Vidare föreslås en bestämmelse om hur mycket den enskilde sammanlagt ska behöva betala för läkemedel med mera under en ettårsperiod. Även detta kostnadstak indexregleras. Beloppen inom den så kallade förmånstrappan fastställs till en viss andel av kostnadstaket.

Möjlighet för egenföretagare att välja en karenstid på 1 dag i sjukförsäkringen

Ändring: Socialförsäkringsbalken

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13: 1, utg. omr. 10 Budgetpropositionen för 2013

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

En försäkrad som har inkomst av annat förvärvsarbete och som betalar egenavgift (egenföretagare) kan, enligt gällande bestämmelser, anmäla till Försäkringskassan att han eller hon vill ha sjukpenning med en karenstid på 14, 30, 60 eller 90 dagar. Om en sådan försäkrad inte anmäler någon karenstid gäller, enligt huvudregeln, att sjukpenning som svarar mot inkomst av annat förvärvsarbete inte lämnas under de första sju dagarna i en sjukperiod. Regeringen har i budgetpropositionen för 2013 föreslagit att egenföretagare, utöver nuvarande möjlighet att kunna välja en karenstid på 14, 30, 60 eller 90 dagar, även ska kunna välja en karenstid på en (1) dag.

Rätt till vilandeförklaring av aktivitetsersättning m.m.

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1, utg.omr. 10 Budgetpropositionen för 2013

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Regeringen har i budgetpropositionen för 2013 föreslagit att ett beslut om vilandeförklaring av aktivitetsersättning ska få avse en period som är längre än den period som återstår enligt beslutet om aktivitetsersättning. För att det ska finnas någon aktivitetsersättning som vilandeförklaringens senare del omfattar, föreslås en bestämmelse om att förlängning av aktivitetsersättningen ska ske under vissa omständigheter. När tiden för ett beslut om vilandeförklaring av aktivitetsersättning har löpt ut eller beslutet har upphävts på den försäkrades begäran ska aktivitetsersättning kunna lämnas i tre månader i den omfattning som ersättningen tidigare var förklarad vilande.

Förstärkt bostadstillägg till ensamstående pensionärer

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1, utg. omr. 11 Budgetpropositionen för 2013

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Regeringen har i budgetpropositionen för 2013 föreslagit förbättringar av bostadstillägget för ogifta (ensamstående) ålderspensionärer. Enligt förslaget ska ett belopp om 340 kronor per månad läggas till bostadstillägget från och med den 1 januari 2013 (under 2012 är beloppet 170 kronor per månad). Detta innebär att alla ogifta ålderspensionärer som har bostadstillägg får ytterligare 170 kronor per månad före reducering av inkomst.

Vid sidan av bostadstillägg finns särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd. Dessa förmåner är ett extra ekonomiskt skyddsnät för dem som har hög hyra och låg inkomst och som oftast inte når upp till hel garantipension. För att även dessa ogifta ålderspensionärer med den allra lägst ekonomiska standarden ska få en förbättrad disponibel inkomst föreslås nu att den garanterade nivån för särskilt bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd ska höjas. Den skäliga levnadsnivån föreslås höjas till 1,4468 gånger prisbasbeloppet för den som är ogift. Den föreslagna höjningen av den skäliga levnadsnivån motsvarar höjningen av bostadstillägget, det vill säga 170 kronor per månad.

Höjd grundnivå inom föräldrapenning

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1, utg.omr. 12 Budgetpropositionen för 2013

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Regeringen har i budgetpropositionen 2013 föreslagit att föräldrapenning på grundnivån höjs från 180 kronor per dag till 225 kronor per dag från och med den 1 januari 2013.

Slopat krav på att lämna frånvarointyg för att få tillfällig föräldrapenning

Ändring: Socialförsäkringsbalken (2010:110)

Beslutsunderlag: Prop. 2012/13:1, utg.omr. 12 Budgetpropositionen för 2013

Ikraftträdande: Den 1 januari 2013

Regeringen har i budgetpropositionen 2013 föreslagit att det inte längre ska krävas intyg om ett barns frånvaro från förskola, skola, pedagogisk omsorg eller fritidshem för att få rätt till tillfällig föräldrapenning.

Utbildningsdepartementet

Presschef Anders Andrén (hos Jan Björklund)

Tfn 08-405 28 15

Regeringen arbetar för att reformera utbildningsväsendet. Syftet är att höja kvaliteten på utbildningen och utbildningens resultat. Som ett led i detta arbete presenterar regeringen nu en ny myndighetsstruktur inom utbildningsområdet högre utbildning.

Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet ersätter tre myndigheter

Nya förordningar: Förordning med instruktion för Universitetskanslersämbetet samt förordning med instruktion för Universitets- och högskolerådet

Beslutsunderlag: Prop. 2011/12:133 Nya myndigheter inom utbildningsområdet m.m. och prop. 2012/13:1 utg. omr. 16, Budgetpropositionen för 2013

SFS: 2012:810 och 2012:811

Den 1 januari 2013 skapas en ny myndighetsstruktur inom delar av utbildningsområdet. I syfte att uppnå en tydligare ansvarsfördelning mellan myndigheterna upphör Högskoleverket, Verket för högskoleservice samt Internationella programkontoret för utbildningsområdet och ersätts av två nya myndigheter. Den nya myndigheten Universitetskanslersämbetet ska i huvudsak ansvara för kvalitets-säkring, granskning av effektivitet, uppföljning och tillsyn av den högre utbildningen. Den nya myndigheten Universitets- och högskolerådet ska ansvara för service, samordning, främjande och utvecklande verksamhet, internationellt samarbete samt mobilitet inom utbildningsområdet.

Utrikesdepartementet

Presschef Anders Jörle (hos Carl Bildt)

Tfn 08-405 57 27

Pressekreterare Evin Khaffaf (hos Gunilla Carlsson)

Tfn 08-405 59 39

Pressekreterare Monica Enqvist (hos Ewa Björling)

Tfn 08-405 37 11

Utrikesdepartementet (UD) ansvarar tillsammans med utlandsmyndigheterna för Sveriges förbindelser med andra länder. På UD formuleras de handlingsalternativ som ligger till grund för regeringens ställningstaganden i utrikespolitiska frågor. Ofta handlar lagstiftningsarbetet på UD om anpassningar till EU-förordningar och EU-direktiv.

Invest Sweden och Sveriges Exportråd slås ihop

Myndigheten för utländska investeringar i Sverige (Invest Sweden) läggs ned varvid verksamheten förs över till Sveriges exportråd, som samtidigt byter namn till Sveriges export- och investeringsråd från den 1 januari 2013.

Förordningen för myndigheten upphör då Regeringen från 2013 styr den investeringsfrämjande verksamheten i ett årligt riktlinjebrev till den sammanslagna organisationen. Den styrs också övergripande genom Avtalet om Sveriges export- och investeringsråd i vilket staten är part tillsammans med Sveriges Allmänna Utrikeshandelsförening.

Lagen och förordningen ändras på så sätt att rätten för Sveriges exportråd att leda den exportfrämjande verksamheten vid svenska beskickningar i utlandet upphävs. Rätten används inte längre och är överspelad då beskickningarna nu utför egen exportfrämjande verksamhet under beskickningschefens ansvar.

Förordning (1988:1093) med instruktion för handelssekreterare ändras redaktionellt. Vissa överspelade bestämmelser utgår och anpassningar till att handelssekreterarnas uppdrag nu även omfattar investeringsfrämjande införs. Bestämmelse om att leda lokala så kallade "exportfrämjanderåd" upphävs då de inte längre förekommer.

© JOHNER BILDBYRÅ AB

Viktigare lagar och förordningar inför årsskiftet 2012/2013

Denna skrift innehåller en kort sammanfattning av de viktigare lagar och förordningar som träder i kraft kring årsskiftet 2012/2013.

Beställ eller ladda ned broschyren via www.regeringen.se

REGERINGSKANSLIET

Statsrådsberedningen

www.regeringen.se